

Внаслідок такого підходу більшість випускників не можуть відрізнити знання від віри, не розрізняють ступеня вірогідності фактів, явищ, не вміють моделювати та передбачувати події, оцінювати обставини життя. В. Сухомлинський переконував [483], що знання з кожного предмета несуть у собі виховний потенціал для становлення, формування живого, творчого розуму. Власне такі предмети, біологія, хімія, географія створюють потрібні можливості для становлення цілісного наукового образу світу, адже методи і форми їх інтегрованого вивчення дають змогу формувати навички та прийоми раціонального мислення, а впровадження навчального експерименту сприяє реалізації діяльнісного підходу, що створює підґрунтя до формування інтелектуальних умінь старшокласників у профільній школі.

Перелік та аналіз методологічних вимог до вчителя профільної школи можна поповнювати й поглиблювати, проте зрозумілим є те, що одним із ключових моментів успіху профільного навчання є забезпечення закладу компетентними, висококваліфікованими кадрами. Школа орієнтується на високий кваліфікаційний рівень учителів, які викладають у профільних класах, а отже – майбутні вчителі мають отримати ґрунтовну підготовку, яка дозволяє працювати у цих класах.

Отже, провідною концептуальною основою професійної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін до роботи у профільній школі доцільно визначити компетентісний підхід, який дозволяє вирішити завдання»: посилення практичної зорієнтованості професійної освіти на якісного і компетентного в ринкових умовах фахівця; поетапного формування педагогічних компетенцій студентів у процесі вивчення всіх циклів навчальних дисциплін; пропозиції освітніх технологій такого формування і методик оцінки його результатів.

Література

1. Азбукина Е. Ю. Рефлексивная деятельность педагога как фактор повышения качества образования [Электронный ресурс] / Е. Ю. Азбукина. – Режим доступа : <http://www.tspu.edu.ru/ebooks/azbukina/>
2. Богословский В. Принципы проектирования оценочных средств для реализации образовательных программ ВПО: компетентностный подход / В. Богословский, Е. Караваева, А. Шехонин // Высшее образование в России. – 2007. – № 10. – С. 3–11.
3. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : в 5 т. / В. О. Сухомлинський ; ред. кол.: О. Г. Дзевєрін (голова) та ін. – К., 1977. – Т. 3. – С. 7–98.
Т. II : Способности. – 1960. – 304 с. Т. I : Характер. – 1957. – 264 с.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО АГРОНОМА

Опара М. М.

Полтава, Україна

Сучасному керівнику сільськогосподарського підприємства потрібен спеціаліст, який готовий не тільки працювати в умовах новітніх технологій, високопродуктивної техніки, а й вміти науково-обґрунтовано застосовувати на практиці набуті знання, вірно орієнтуватися інколи в неординарних ситуаціях, що можуть виникати в аграрній сфері.

Виходячи з цього, навчальний процес повинен бути тісно пов'язаний з виробництвом. Якраз на це він спрямований у Полтавській державній аграрній академії. Тут функціонують філіали академії на базі приватного підприємства «Агроєкологія» Шишацького району, очолюваного Героєм Соціалістичної Праці, Героєм України С.С. Антонцем та в ТОВ «Агрофірма «Маяк» Котелевського району (виконавчий директор Герой України Т.М. Корост), випускниками Полтавського сільськогосподарського інституту, численні філії кафедр на виробництві.

Розвитку ініціативи та творчості майбутнього агронома сприяє пошук нових методів проведення навчальних занять для студентів – лекцій, лабораторних та практичних занять. Особливо це важливо при вивченні таких фундаментальних дисциплін як «Землеробство», «Агрохімія», «Рослинництво», «Управління живленням рослин».

Важливе значення в проведенні лекційних занять має використання мультимедійної техніки, що дає можливість більш наглядно показувати будову ґрунту, рослин, процеси, технології та інше.

Кожне заняття, особливо лекційне, необхідно розпочинати з інформації, що викликає зацікавленість та інтерес у студентів.

Особлива увага на факультеті агротехнологій та екології приділяється підготовці магістрів, з яких у майбутньому формується, в основному, науково-педагогічний потенціал академії. Для них читаються проблемні лекції, як-то: «Шляхи збереження полтавських чорноземів», «Досвід ведення органічного землеробства в ПП «Агроєкологія» Шишацького району», «Ресурсо- і енергозберігаючі технології в рослинництві», «Шляхи підвищення ефективності рослинництва», «Роль лісосмуг у

підвищенні врожайності сільськогосподарських культур», «Роль мікродобрив у підвищенні стійкості сільськогосподарських рослин до посухи» та інші.

Практикуються поїздки в передові сільськогосподарські підприємства для ознайомлення з новітніми технологіями вирощування сільськогосподарських культур.

Студенти старших курсів відвідують Полтавську філію ДУ «Держгрунт-охорона», де знайомляться з сучасними методиками визначення вмісту гумусу, фосфору, калію, складанні картограм.

На лабораторних заняттях з курсу «Агрохімія» студенти виконують курсову роботу «Система удобрення культур в сівозміні» стосовно ґрунтово-кліматичних умов, спеціалізації конкретного господарства.

При вивченні курсу «Рослинництво» значна увага приділяється такому явищу, як час відновлення весняної вегетації. Студенти знайомляться з технологією диференційного догляду озимих культур і в залежності від часу настання весняної вегетації (рання чи пізня) планують підживлення озимих азотними добривами.

Важливим у викладанні дисциплін агрономічного профілю є формування у студента здібностей до наукового мислення. Ефективною формою поєднання навчального процесу, наукової діяльності і виробництва є робота гуртків студентського наукового товариства.

На кафедрі землеробства та агрохімії працюють два гуртки «Докучаєвець» та «Агрохімік». Заняття проходять достатньо цікаво, тут розглядаються актуальні питання землеробства і агрохімії, систематично видаються наукові бюлетні. При роботі в гуртку у студента формується інтерес до вивчення того чи іншого питання, що в перспективі стає темою його дипломної роботи.

Програми навчальних практик з дисциплін «Землеробство» і «Агрохімія» побудовані таким чином, щоб студент практично, в польових умовах, на дослідному полі визначив потребу рослини в основних елементах живлення, розрахував дозу добрив на запланований урожай. Тут закладаються досліді по вивченню впливу мінеральних добрив на урожайність і його якість різних сільськогосподарських культур.

При проходженні навчальних практик з дисциплін «Селекція», «Насінництво» студенти безпосередньо на дослідному полі академії знайомляться з системою насінництва, здобувають навички з основ селекційної роботи, приймаючи безпосередню участь, в селекційному процесі.

Важливою нормою освітньо-професійної підготовки фахівців є виробнича практика, яка проводиться в умовах максимально наближених до майбутньої професійної діяльності з метою поглиблення і закріплення теоретичних знань, набутих в академії.

Для проходження виробничої практики студенти направляються в передові сільськогосподарські підприємства, маючи програму її проходження. Крім цього, вони виконують індивідуальне науково-дослідне завдання, це і є, як правило, темою майбутньої дипломної роботи.

Корисними і цікавими базами проходження виробничої практики є приватне підприємство «Агроекологія» Шишацького району, очолюваного Героєм Соціалістичної Праці, Героєм України С.С. Антонцем, випускником Полтавського сільськогосподарського інституту. Тут студенти безпосередньо на виробництві вивчають основи органічного землеробства, сучасну техніку обробітку ґрунту, технології зберігання та внесення гною, вирощування сидеральних культур.

Динаміка вологи в ґрунті, азоту, фосфору, калію, вплив сидератів і гною на урожайність сільськогосподарських культур, мікробіота ґрунту – теми дипломах випускних робіт.

Це господарство унікальне для проходження практики і в тому, що понад 40 років воно працює по типу органічного землеробства, обробляючи ґрунт без обертання скиби, не вносячи синтетичних мінеральних добрив і хімічних засобів захисту рослин.

В господарстві СВК «Радянський» Кобеляцького району студенти, крім основних питань програми виробничої практики, вивчають технологію вирощування лікарської рослини – ехінацеї.

Селекційним центром академії створено 16 сортів озимої пшениці з потенційною урожайністю 100 і більше центнерів з гектара, високим вмістом білка і клейковини, 4 сорти гороху з високим вмістом білка, неполягаючим, придатним до прямого комбайнування; 4 сорти сої – ранньостиглі, неосипаючі, з високим вмістом білка і жиру; 3 високоврожайних сорти проса. Ці сорти культивуються в багатьох господарствах Полтавської та інших областей України.

Проходячи в них практику, студенти вивчають вплив мінеральних добрив на урожайність цих культур і на основі проведених досліджень виконують дипломні роботи.

Після проходження виробничої практики студенти приймають участь у підсумковій конференції, за результатами практики.

Різноманітність названих форм і методів роблять процес навчання більш творчим, готують

студента до активної професійної діяльності в майбутньому.

Сільське господарство – цех без даху і багато що в ньому залежить від погодніх умов, рік на рік не приходитьсья...

Агроном – це, образно кажучи, законодавець землі і від нього, у великій мірі, залежить як він організує обробіток землі, як і яким сортом чи гібридом засіє ниву, як догляне рослину, як захистить її від шкідників і хвороб, і в кінцевому рахунку, який урожай одержить.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

*Опара Н.М.
Полтава, Україна*

Здоров'я – це найбільша соціальна цінність. Провідним соціальним інститутом, відповідальним за здоров'я людини, є охорона здоров'я – система державних та громадських заходів щодо попередження захворювань та лікування хворих [1, стор. 10]. Якщо ж мову вести про науково-практичну основу охорони здоров'я, то це медицина.

На думку провідних експертів ВООЗ на охорону здоров'я припадає всього до 10% ваги всіх факторів, визначаючих здоров'я населення.

Ще у 1977 році Всесвітня Асамблея охорони здоров'я визначила, що головною соціальною метою керівників держав і ВООЗ повинно бути досягнення всіма народами світу такого рівня здоров'я, який дозволить їм вести продуктивно в соціальному і економічному полі спосіб життя.

Мадридська конференція Міністрів охорони здоров'я Європейських країн у 1981 році визнала пріоритетним освітнім напрямком збереження і зміцнення здоров'я населення, а Європейське регіональне бюро ВООЗ 1991 році визначило 38 задач для досягнення здоров'я, для всіх згрупованих у 5 розділах:

- майбутнє охорони здоров'я Європи;
- досягнення кращого здоров'я;
- відповідна медико-санітарна допомога;
- стратегія розвитку з метою досягнення здоров'я для всіх;
- здорове навколишнє середовище.

У 1988 році Комітет Міністрів країн-членів Ради Європи розробив детальні рекомендації щодо впровадження курсів з охорони здоров'я в усі ланки освітніх закладів цих країн.

У країнах Східної Європи і СНД цей напрямок отримав назву валеологічної освіти (І.І. Брехмен, 1982, 1987). Починаючи з 1994 року у школах України впроваджується викладання валеології, а у 1995 році Україна взяла участь у міжнародному проекті «Європейська мережа шкіл сприяння здоров'ю» [2].

Існують дві стратегії досягнення здоров'я населення. По-перше, за рахунок лікування хворих, і по-друге, шляхом збереження здоров'я практично здорової людини. Реалізація першої стратегії призвела до вчення про хворобу (патологію) та клінічну медицину. Друга стратегія реалізується в рамках комплексу профілактичних дисциплін.

У преамбулі Статуту ВООЗ в 1948 році записано: «здоров'я – це стан повного фізичного, духовного і соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороби і фізичних дефектів».

Існує три рівні людини (соматичний, душевний і духовний), яким відповідають три аспекти здоров'я - соматичний, психічний і духовний.

Розрізняють популяційне, або здоров'я суспільства, та індивідуальне.

Суспільне здоров'я характеризується системою статистичних показників:

- а) відтворення (медико-демографічна характеристика);
- б) запас фізичних сил або дієздатність (показники фізичного розвитку);
- в) особливості адаптації до умов навколишнього середовища (показники захворюваності).

У відповідності до вимог ВООЗ популяційне здоров'я характеризується такими показниками:

1. Політика в галузі охорони здоров'я:
 - виділення ресурсів на медичну допомогу на одного громадянина;
 - рівномірність прибутків у суспільстві;
 - наявність мережі охорони здоров'я;
 - забезпеченість лікарями;
 - рівень доступності здоров'я для населення.
2. Структурно-економічні показники:
 - рівень народжуваності та смертності населення;
 - валовий національний продукт та його приріст;